

Vse živo v Stražunu

Jasmina Kotnik

Skozi magična vrata Stražunskega gozda smo tokrat stopili že četrto leto zapored. Sobotni oktobrski dogodek, ki vabi družine v mestno naravo na gozdno učno pot netopirja Boromirja, ozavešča o naravi v naravi ter spodbuja razvoj pozitivnega čutenja do vsega živega okoli nas. Sprehod je obogaten s poučnimi naravoslovnimi vsebinami, ki jih ponudimo člani Slovenskega društva za proučevanje in varstvo netopirjev, Slovenskega odonatološkega društva, Društva študentov naravoslovja, vzgojiteljice in vzgojitelj Vrtca Tezno Maribor, Zavod RS za varstvo narave in Mestna občina Maribor (MOM). Tokratni dogodek ni bil podprt s strani kateregakoli društvenega projekta, kar pa ni vplivalo na kvaliteto in pestrost delavnic ob interpretacijskih tablah učne poti.

Na zbirni točki ob gozdnem robu, kjer je Moniki uspelo zbrati preko 100 podpisov udeležencev, nas je pričakala razstava o Stražunu, ki so jo pripravili na MOM.

SLIKA 52. a) (foto: Monika Podgorelec), b) (foto: Tea Drevenšek), c) (foto: Manca Strmšnik).

Tea Drevenšek (MOM): "Z razstavo želimo nagovoriti uporabnike območja Stražunskega gozda o vplivu gozdnega prostora na ljudi in mesto, živali in rastline, možnih rešitvah in problemih tega območja. Razstava sledi naslednjim vsebinskim sklopom: Pomen gozda za ljudi in mesto; Prebivalci gozda; Gozdni bonton; Predstavitev analize rezultatov vprašalnika; Prihodnost Stražunskega gozda in nadaljnje opravljanje na tem območju. V okviru priprave razstave smo izvedli več aktivnosti, s katerimi smo pridobili ključne podatke za pripravo razstave in nadaljnje upravljanje na območju Stražunskega gozda. Izdelali smo tudi anketni vprašalnik, s katerim smo preverili zahteve različnih uporabnikov na območju Stražunskega gozda in ugotovili dejanske potrebe ter za katere vsebine je največ zanimanja."

Razdeljeni v manjše skupine smo stopili skozi magična gozdna vrata, skozi katera so nas popeljali vzgojiteljice in vzgojitelj Vrtca Tezno Maribor. Poudariti je potrebno, da so ta vrata skrita našim očem, če nismo pravi navdušenci za Stražunske gozdne skrivnosti.

Sledile so poučne in igrive vsebine ob interpretacijskih tablah, kratke opise dejavnosti pa prepuščam stražunskim kolegicam in kolegom:

Žiga Mravljak (DŠN): "Člani Društva študentov naravoslovja smo vrtčevski in osnovnošolski mladini predstavili najpogostejše slovenske avtohtone vrste plazilcev in dvoživk. Vrste smo jim predstavili s pomočjo prezerviranih osebkov, 3-D modelov ter s pomočjo slikovnega gradiva. Poudarek smo dali ločevanju dvoživk in plazilcev preko njihovih osnovnih značilnosti."

Mo Lipovec (SOD): "Na delavnici Slovenskega odonatološkega društva so lahko vrtčevski otroci spoznali skupino kačjih pastirjev. Ogledali so si slike kačjih pastirjev, model kačjega pastirja, leve kačjih pastirjev in celo preparirana odrasla osebk, samca in samico vrste zelenomodra deva. V desetih minutah so otroci spoznali življenjski krog kačjega pastirja, s čim se prehranjuje, zakaj kroži nad vodo, kako izgledajo ličinke in kako odrasli ter veliko drugega."

SLIKA 53. a) (foto: Katja Berden), b) (foto: Mo Lipovec), c) (foto: Sandra Zvonar).

Barbara Stupan in Sandra Zvonar (ZRSVN): "Zavod RS za varstvo narave je za otroke in njihove starše pripravil interpretacijsko delavnico, v okviru katere so se preizkusili v poznavanju narave. Vsak udeleženec je iz škatle izlekel predmet in ga skril pred ostalimi. Z opisom je predstavil skrivni predmet, sodelujočenci pa so morali uganiti, kaj skriva. Tako so na zabaven način krepili svoje znanje o naravi in razvijali spoštovanje in razumevanje narave. Slednje je nujno, če želimo ohraniti naravo, kar se je izkazalo tudi v projektu I-SWAMP, ki ga izvaja ZRSVN. V projektu se obnavljajo mala alpska mokrišča, ki so ravno zaradi nepoznavanja eden izmed najhitreje izginjajočih življenjskih prostorov. Dogodki, kot je Vse živo v Stražunu, lahko pripomorejo k pozitivnemu doživljanju narave, saj otroci v domačem okolju in dobri družbi pridobijo nove, pozitivne izkušnje o naravi."

Včasih se kaj zgodi nenačrtovano. In tako smo letos aktivirali novopečeno članico netopirskega društva Lariso in jo prekrstili iz udeleženke sprehoda v izvajalko delavnice. Našo namero smo ji, se razume, vnaprej sporočili, in to celo dobrih 10 min pred začetkom dogodka. Krst je uspešno prestala in delavnica risanja v naravi, ko za čopič služi suha vejica in barve predstavljajo zdrobljene listje in prst, pomešana z vodo, je več kot uspela (Foto 54b).

Vrtec Tezno Maribor ne poskrbi le za magičen vstop v gozd, temveč izvaja tudi aktivnosti na učni poti. Katere so to, tokrat ne bomo izdali. Vzgojiteljica Petra pa nam je po dogodku zaupala sledeče: *"Novi sodelujoči vzgojitelji sta pohvalili izvedbo in sodelovanje različnih društev. Mi "ta stari" pa tako radi vedno pridemo, da se podružimo, da s sodelovanjem oživimo/reklamiramo netopirjevo gozdno pot in privabimo vse generacije v Stražun. Vsi se zavedamo bogastva narave - gozda, ki ga imamo v neposredni bližini našega vrtca. Z dogodkom pokažemo, kako se lahko aktivno preživi prosti čas v naravi (v okviru druženja družine, prijateljev, planinskega izleta)."*

SLIKA 54. a) (foto: Tea Drevenšek), b) (foto: Jasmina Kotnik), c) (foto: Tea Drevenšek).

Za konec povzemimo še netopirsko delavnico, ki je tokrat po kratki splošni predstavitvi netopirjev ponudila poskočne ehologijske zvoke večih netopirskih vrst. Ob poslušanju malih in drobnih netopirjev smo zaplesali in "zaigrali na bobne", klici navadnih mračnikov so nas spominjali na »mokro lupčkanje in cmokanje«, medtem ko so zvoki dolgokrilih netopirjev baje spominjali na rafalno, kot navaja SSKJ, izločanje plinov iz črevesja. Med krohotanjem in iskanjem besed, ki opisujejo ehologijske klice posameznih netopirskih vrst smo še zaprhutali in polovili vse namišljene komarje, hrošče in nočne metulje.

Brez sodelovanja ne bi šlo, zato hvala vsem! Hvala Vrtcu Tezno Maribor (Petri, Aniti, Tini Z., Jerneju, Jožici in Tini S.), Mo Lipovec (SOD), Mancini Strmšnik, Žigu Mravljaku, Nicku Lebenu (DŠN), Moniki Podgorelec, Larisi Bedrač, Katji Berden, Matjažu Premzlu (SDPVN), Barbari Stupan in Sandri Zvonar (ZRSVN), Tei Drevenšek (MOM) in vsem tistim, ki ste k izvedbi pripomogli iz "ozadja".

SLIKA 55. a) (foto: Katja Berden), b) (foto: Matjaž Premzl).